

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JOŽA HERFOJER

ZERJAVI KLICEJO

Tiho se je približala jesen, z rahlo žalostjo me je navdala. Jutra so postala hladna, v meg...

Ostal sem sam, brez gora. Po odmirajočih poljih sem hodil. Ob vodah s tiho žalostjo navlažen. Pripravljaj sem se na pot...

One septembrske noči sem čul krike, zategle, tožee glasove žerjavov. Drugo jutro sem tiho odpotoval v tujino. Za menoj je ostala domovina...

Doma sem bil še ono zgodnje jesenske popoldne, ko sem hodil po širni ravni in srečal prve ponošno plemenitega ptiča, žerjava...

Na pamlad je bilo. Mlakužasta voda je bila druga domovina zaslužjenih žerjavov. Niso bili naši - sivi; prelestno rožnatobeli so bili. Na bregu tiste vode je rastle in se bohotilo bujno tropsko rastlinje...

Kdo so jo prinesla njena široka temna, skoro črna krila, bogve v katerih obširnih močvirjih ji je tekla, na samotnem barskem otoku, zibel; katera tuja zemlja jo je vzvedila? Plašno se je ozirala okoli sebe, prav rahlo me je začutila, pa že je zletela. Ono noč sem slišal nad zlokobno svetlikajočim se mestom zategle krike žerjavov, ki so zgrešili pot. Nikdar me ni krik blodnih ptic navdal z večjo testobno, kot te septembrske noči. Prav kot ptice selivke sem se spomnil in zavedel, da je prišel moj čas, da me neizprosno kliče tujina...

Kako mrzlo so se poslovili od mene: ono jesen prijatelji, kot bi vodeli, da me bodo že takoj, ko bom odšel od doma, pozabili.

Ptiče, domovina, prijatelji, zbogom!

Zerjavi lete v obliki klina na jag, železna pesem vlaka me spremlja daleč na severovzhod.

Na pamlad je bilo. Mlakužasta voda je bila druga domovina zaslužjenih žerjavov. Niso bili naši - sivi; prelestno rožnatobeli so bili. Na bregu tiste vode je rastle in se bohotilo bujno tropsko rastlinje. Bila je pamlad in je razbohotila vsa objestnost v žerjavih in jim pognala z divjo silo v kri tajne

sokve ljubezni. Žerjavi so vabili samice. To je bil za me drugi krik žerjavov, krik po domovini. Domovina je vabila.

Lepi ptiči so usločili vrat, položili glavo na hrbet, uprli pogled v nebo, pripravili oči in nekako jokavo vabeče klicali: "Kilikivi, niti, vi, kilikivi, titi, vi kiliki, vi..."

Potem so prelestni ptiči v gošči med bujnim rastlinjem vročih tal gnezdili. Njihova pesem je utihnila. Klic po domačih tleh v meni pa je bil od dne do dne večji. V tihih nočeh, ko so slavci tako nežno, tako vabeče in ljubeečeli, sem jemal od tujine slovo. Še sem obiskal žerjave, ki so samo še ponosno, pa tiho stopali, jim voščil z bogom in sel.

Po logih in dobravah v neskončno daljo se razprostirajočih sem hodil, na lovu sem bil. Jesen je že bila in ptiče so se zbirale v jate in trume, čakajoč poslednjega klica in usodne noči, da jih bodo krila ponela novi domovini in novim doživljenjem nasproti. Naenkrat mi je zletela skoro izpred nog velika, širokokrila ptica. Dvigniti sem hotel puško, pa zapletel se mi je jermen sunkoma sem jo vrgel k levi, pa je prav tako arno povsaj - v zraku je bil žerjav, kateri je zostal na poti. Nisem mu hotel streti kril, nisem ga hotel uvrščiti, pustil sem ga, da je nadaljeval svojo pot na jug. Tako lepa in dobra ptica se mi zdi, da bi mi bilo kruto žal, če bi je uničil. Še tesneje bi mi bilo pri sreči, ob njihovih krikih v samotnih nočeh, ko mi drhti duša, ko me kliče tujina.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

MODERNIZIRANJE BROOKLYNA

V Williamsburg okraju v Brooklyn, N. Y., so porušili dvanajst blokov starih hiš, da bodo zgradili nova in moderna poslopja, za katera bo relikvna administracija potrošila \$12,783,000.

Iz Jugoslavije.

BOGASTVO ALI VEŠALA

SOMBOR, 22. nov. - V Somboru zaslišujejo zločinca Mirka Babiča, katerega so ujeli pred dnevi pri nekem njegovem tovarišu v Bajmoku. Babič je povedal imena vseh, pri katerih je se nameraval vlomiti. Bili so to samo znani bogataši. Babič je izjavil, da je hotel z vlomiti dobiti vsaj milijon dinarjev, s katerimi bi pobegnil v tujino. Odločil se je, da postane bogat ali gre na vešala.

TAJNA SMRTI ŽUPNIKA VEDRINE

ZAGREB, 22. nov. - Iz Petrinje poročajo, da so izpustili iz zapora dijaka Stefana Vidakoviča, ki je bil s tremi drugimi osumljen, da je pred meseci umoril in oropal župnika Janka Vadrine v Bučici. Na neki svetilki so našli prstne odtise Vidakoviča, in dijak je dokazal, da je bil prijatelj župnikov in da je prej ta dan bil pri njem. Ob tej priliki je imel v rokah tudi svetilke, na kateri so našli odtise. Neki šantek, ki je bil tudi aretiran, je pa priznal, da je Vidakoviča označil za morilca zgolj iz maščevanja. Edino šantek ve kaj o pravih morilcih, morda bo le s časoma kaj priznal in tako razrešil tajno tega umora.

VELIKE SLEPARIJE S ČEKI

SUŠAK, 23. nov. - Na Sušaku so aretirali nekoga Jurija Hečimoviča, ki je vnovič v Dujmovičevi menjalnici ček banke The First National Bank of New York za 120 dolarjev. Izkazalo se je, da je bil ček ponarejen. Pri aretirancu so našli še ves denar. Kmalu nato so se pa oglasile še druge banke, pri katerih je slepar vnovič ponarejene čeke ameriških

bank in dvignil več sto dolarjev. Hečimovič je iz Bukovca v Liku. Bil je več let v Ameriki, kjer se je preživljal s tihotapljenjem alkohola. Ob neki priliki je dobil nepodpisane čeke gorej imenovane ameriške banke, katere je zdaj vnovičeval v Jugoslaviji s ponarejenimi podpismi.

DRUŠTVO SAMOMORILCEV V SARAJEVU

SARAJEVO, 23. nov. - V Sarajevu se je obeh 20 let stari Ludvik Bekara. Zapustil je pisno, iz katerega je razvidno, da je bil član nekakega društva samomorilcev ali pesimistov, ki so priprani, da življenje nima smisla. Ti mladeniči čitajo največ deli nemškega filozofa Schopenhauerja, ki je učil, da je življenje brez vrednosti. Prva žrtve tega društva je bil dijak Feldbaner, sin sarajevskega advokata, ki se je zabolil z nožem in se skočil v prepad. Bekara je bil mehanik po poklicu. Svoje premoženje je zapustil nekemu dobrodelnemu društvu v Sarajevu. Taki samomorilci so brez dvoma dokaz, da stare vrednote, ki so ljudem po svoje razlagale smisel in vrednost življenja, ne more mlada generacija več priznati in si jih osvojiti. Ker je pa kak 20-letni mladenič seveda še nesposoben, da bi sam ustvaril ali našel nove vrednote, ki bi mu življenje naredile vredno in smiselno, omahne v naročje nihilizma in smrti. To so žrtve dobe, v kateri vre in iz katere mora vzklti novo življenje.

DOLŽNIK JE UBIL UPNIKA

VITROVICA, 22. nov. - V Mitkičevem pri Vitrovici je gostilničar Pejo Janković zaklal 60-letnega industrijca Davida Šterna. Štern je bil lastnik

DELA VSTVO PRIČAKUJE SVOJEGA VODITELJA

Unijski voditelj Luigi Antonini se je udeležil protifašističnega kongresa v Bruslju. Ko se je vrnil v New York, so mu unijski delavci (povečini Italijani) priredili svečan sprejem.

Nikdar pa še ni kradel niti vlomil, da bi za to vedela policija.

Cvetko je bil izgnan iz Zagreba a ko je potekla ta doba se je vrnil v Zagreb iskat srečo in ženo. Našel je prostora ko Marijo Grundl in na V. Smaren sta se poročila. III. najst dni nato sta pa prišla novet v Vlaško ulico 11. Marija v čem mogla iz mlakuže t imela še ves čas svoje prijateljice. Z izkupičkom je vzdrževala tudi svojega mladega moža.

Marija je bila tudi pijanka in je te dni nekoga večera prišla v neko beznico s postarnim ljubčkom. Njen mož je bil že tam, vendar je pa njegova žena z ljubčkom sedla k drugi m. Cvetko se ni branil vina, mu je ljubeček njegove žene. Klja! k zarez za kozarec.

Cvetko se je naveličal čakati in je šel domov, kjer je našel že svojega podnajemnika Korpariča z Pitomacem, ki ga je zjutraj vzel na stanovanje. Korparič je spal v svoji postelji, on je pa legel v svojo, ki jo je drugič delil s svojo ženo. Ob 1. po polnoči je prišla žena s svojim ljubčkom in hotela z njim v možovo posteljo, čes: "Plačal mi je piti in danes sem njegova, ti pa spi." Klun bi bil moral vstati in spati na tleh, ali zmračilo se mu je pred očmi in pričel je ženo klofutati. Ljubček je ušel in zakonski par je obračunal prav naglo. Klun je zagrabil sekiro iz košare in z njo svoji ženi presekal glavo. Nato je oklical Korpariča, naj gre z njim na policijo. Količkrajt jo je udaril s sekiro, ne ve, a bila je takoj mrtva. Ko je prišla komisija in jo nesla iz sobe, jo je Klun pomagal naložiti na nosila. Za njo so ostale samo tri zapuščene sirote, ki nikdo ne ve, kje so.

TRAGIČNA SMRT STAREGA GENERALA

ZAGREB, 24. nov. - V Zagrebu si je vzel življenje 81-letni upokojeni general Stefan Kolarevič. Kot avstrijski general je bil upokojen že pred vojno in je ves čas živel v Zagrebu z ženo in hčerko. Doma je bil iz Gjurjeveca. V mestu je imel mnogo prijateljev in znancev. Zadnja leta je bil bolan a zaradi njegove visoke starosti mu ni bilo mogoče pomagati. Lotila se ga je tudi živčna bolezen in v takem stanju si je z britvijo preorezal vrat. Ko so ga našli, je bil že nekaj ur mrtev.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

ZLOČIN V SVETU NAJBEDNEJŠIH

ZAGREB, 24. nov. - Marijo Grundl je bila pred 31 leti vojna v okolici Maribora. Visoka je bila samo 128 cm, grbasta in grla, vendar je pa imela troje nezakonskih otrok, ki so bogve kje na reji. Štiridesetkrat je bila že kaznovana zaradi potepanja in nemoralnega življenja. Še popolnoma mlada je zašla na kriva pota in tako prišla tudi v Zagreb. Tam se je pri svojem poklicu seznanila z 21-letnim Cvetkom Klunom iz Ivaničgrada. Ni še pokvarjen do dna in se je skušal iznečiti za kuharja, vendar je bil pa v glavnem brez posla, da se je patepal in je bil tudi že desetkrat zaprt zaradi potepanja.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

Table with exchange rates for Yugoslavia and Italy. Columns include currency type (Din, Lir) and amounts.

KEE SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodiš v dinarjih ali lirah dovoljemo se boljše pogoje.

Table with remittance rates for American dollars. Columns include amount in dollars and equivalent in Slovenian currency.

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRIŠTOJBINO \$1.-

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

1936 SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA 50 CENTOV Naročite ga danes. Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York, N. Y.

GREHI OČETOV

Roman v dveh zvezkih

Za Glas Naroda priredil I. H.

№ 5

V vihri menjajočih se misli grem domov skozi tiho, lepo...

Pri tem sem prespal Luizin obisk pri moji materi. Da je prišla v Monakovo samo zaradi tega, da je videla...

Misliti si moreš — je skočala mati svoje poročilo, — da sem se v pogovoru z baronico Gerlachovo skrbno ogibala...

Ako je Rihard bil tako dober prijatelj vašega očeta, da mu zaradi vas pot v Berlin ni bila predolga, tedaj mu tudi...

Pomisli, to je rekla. In tako sem malo slutila, da med baronico in tvojim prijateljem še dolgo ni nobenega konca...

No, tako! Moje prijateljstvo je pridno skrbelo za zaposlenost. In zopet sem imel mnogo pisati Albertu.

Dan za dnevom poteče, ne da bi prišel od Alberta kak glas.

Med tem časom sem nekočkrat poskušal priti do Kolerja. Njegova vrata pa so bila vedno zaprta.

Mnogokrat so me umetniki, ki so poznali Kolerja še iz akademskih let, oblegali z vprašanji.

Poleg tega je bilo govorjenje o Friesshardtu in njegovi usodi na dnevnem redu.

In povsod me je zasledovalo navdušenje nad Martinim igranjem in Rihardovo igro, ki je doživela predstavo za predstavo.

Kadarkoli sem slišal omenjati njeno ime, mi je šel sunek skozi srce. Vleklo me je k njej, da bi jo še pojasnjevalno besedo zopet preobrnil k dobri veri v moje prijateljstvo.

Bolj in bolj sem prehajal v neznošno razpoloženje. Zadnje mesece so mi vse misli in skrbi za druge postale že navada in potreba.

Ko ob mraku pridem domov, sem našel od Riharda brzojavko, v kateri mi naznanja svoj prihod še isti večer.

Pričakal sem ga na postaji in sem ga, ko je prišel, tako ginjen in razburjen stisnil k sebi, kot bi zopet našel svoje lastno življenje, ker mi je bilo njegovo zopet blizu.

— Ali pa delo, ki sem ga imel, — odvrne Rihard. — Mislilim, da profesorjev položaj popolnoma poznam.

— Mislim, da profesorjev položaj popolnoma poznam. Šele sedaj imam natančen vpogled v pretresljivo pomanjkanje, obenem pa tudi v tenkočutno poštenost njegovih razmer.

(Dalje prihodnjik.)

TRAGIČNO POGAVJE O AVTOMOBILSKIH NEZGODAH

Avtomobil je bil brezdvomno lagoslov za človeštvo. Pomagal je premagati razdaja. Začetkoma igrača za bogataše postal je potrebščina za poljedelca, kakor tudi za meščana.

Avtomobil je že zdavnaj zadobil mesto v ameriškem življenju. Imamo v Združenih državah več kot 24.000.000 motornih voz napram 9.500.000 vseh drugih deželah sveta skupaj.

Federalna vlada, kakor tudi državne in občinske vlade, vodijo sedaj varnostne kampanje, ki naj vplivajo toliko na voznike kolikor na pešce.

Varnostni strokovnjaki trdijo, da deloma nosijo tudi vlade precejšnjo odgovornost. Mnogo držav ni še standardiziralo svoje prometne odredbe in ne prisiljujejo svoja mesta, da uvedejo enakomerno prometno

signale. Pomanjkanje strogo- ti pri uveljavljanju prometnih pravil ma tudi mnogo opravljati z visokim številom avtomobilskih nezgod.

Končno pa se motoristi in pešci brezdvomno najbolj odgovorili za to, da se zniža število prometnih smrti. S tolikimi avtomobili po cestah je dolžnost vsakega posameznika, da oboga prometne zakone. V mestu New Yorku je bila sestavljena zaobljuba varnosti, v katero naj se vsak motorist zaveže.

Slična pravila naj se postavljajo tudi za pešce. Ne prekoparjajo ceste drugje kot ob križišču, potem počakaj za pravilni signal, ne hiti na cesto izza parliarnega avtomobila, in na levi hodi po levi strani ceste, da boš videl promet, ki prihaja v tvojo smer.

Mnogo nezgod imamo radi pijanih voznikov, pa tudi radi pijanih pešcev. Dejstvo je, da šest odstotkov smrti vsled lanskim nezgod je bilo pripisati pijanosti voznikov.

F.L.I.S.

VEČ HOJE POMAGA K ZDRAVJU

Upis: Dr. John L. Rice, zdravstveni komisar mesta New York.

Živahna peš-hoja daje mnogim mišicam priliko, da se gibljejo; povzroča globlje dihanje pri peših in pospešuje tok krvi. Vsaka izmed teh treh okolščin služi kot okreplilo ali tonika za telo in dejstvo, da se hoja vrši pod milim nebom in v svežem zraku, ravadno v okolju, kjer se prizor spreminja in se srečuje vaje nova lica, prispeva k važnosti pešhoje kot važne pripomoči za zdravje.

Čim bolj čvrsto hodimo, tem boljši je uspeh. To seveda ne pomenja, da treba doseči kak rkerd vsak čas, ko se podamo na sprehod, marveč pomeni da treba poskusiti hoditi nekoliko čvrsto in energično. Saj iz hoje dobimo toliko, kolikor v njo vložimo. Čvrsto izstopite, zamahnite nazaj in držite brado kvišku. Mahajte z rokami pri hoji. To je vse, kar je v tem.

Preveč ljudi zanemarija hoditi, pa se rajši vozijo, tudi če jim je treba iti par blokov naprej. Hoja po večerji je mnogo boljše kot lenariti na naslonišču. Poskusite, pa boste videli, da hoja pomaga k prebavljenju večerje in da boste, priredši nazaj domov, toliko uživali čitanje časopisa.

Nasvetnjem tudi, da hodite vsak dan k delu, vsaj del poti. Začnite jutri in hodite malo več vsak dan. To sicer pomenja, da treba vstajati nekoliko minut prej, ali prizadevanje se izplačuje. O polдне hodite malo, meste da bi postojali ob kakem vogalu. V družbi s prijatelji in istočenci dobivati do-brote izborne telovadbe.

Ako morete koncem tedna,

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 410 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIASTE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, RESERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TVANJE

POKAŽITE MLADINI "Naše Najlepše Kraje" 87 UMETNIŠKIH FOTOGRAFIJ, ki predstavljajo lepote SLOVENIJE Cena \$1.— KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 W. 18 Street New York

VAZNO ZA NAROČNIKE Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnina. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto.

MASARYKA ZA DELA KAP PRAGA, 22. nov. — V tukajšnji politični javnosti se je že par dni razpravljalo o vprašanju odstopa predsednika češko-slovaške republike T. G. Masaryka. Njegovo zdravstveno stanje, se je, kakor znano, zelo znehajalo in so bili vsi vodilni ljudje pa tudi vsa javnost v velikih skrbih zaradi visoke starosti predsednika republike.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin COLORADO: Pueblo, Peter Onig, A. Saffel, Walsenburg, M. J. Sayuk INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupancič ILLINOIS: Chicago, J. Bevelč, J. Lukančič, Cicero, J. Fabian, (Chicago, Cicero in Illinois) Joliet, Mary Bamblich, Joseph H. vat La Salle, J. Spelich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Jože Zelenc

Dobre poučeni krogi zatrjujejo, da je sivolasesga predsednika republike zadela večerja lažja kap in da hoče sedaj na vsak način odstopiti. Nekateri celo pravijo, da je že podal ostavko na svoj visoki položaj. Javnost o tem še ni bila uradno obveščena. Jasno je torej, da bo o- ločitev padla že v najkrajšem času. Za najresnejšega kandidata smatrajo v političnih krogih češko-slovaškega znanjega ministra dr. Edvarda Beneša.

MADONA — ŽENA VOJNEGA MINISTRA

Ena najlepših žena na svetu, lady Diana Mannersova, hči vojvode Rutlanskega, je te dni stopila v mednarodno politično življenje. Nje mož Duff-Cooper je postal namreč angleški vojni minister. Zanimivo je, da se je lady Mannersova proslavila v ulogi Madone v misteriju "Čudež", ki ga je režiral Reinhardt v Londonu. Zavoljo te uloge in zavolje svoje lepote je na Anglaškem zelo popularna in je v volilni borbi zato odločilne pripomogla svojemu možu do zmage. Mnogi ljudje na Anglaškem pravijo, da se mora Duff-Cooper za svojo naglo karioero zahvaliti v prvi vrsti svoji ženi. Vsekako bo sedaj Manners-Cooperjeva v javnosti imela še večjo ulogo nego prej, ne sicer kot igralka in Madona pač pa kot gospa vojna ministrica.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

ROMANI

- ANA KARENINA, roman spisal L. N. Tolstoj. Dva zvezka, trdo vezana, 1078 strani\$6.50 "Ana Karenina" tvori višek Tolstojevga umetniškega dela in je eno najpomembnejših del svetovnega slovstva sploh. Knjigo bi moral čitati vsak Slovence. RELIEFA KARIKATURA, spisal Andrey Ternovc 30 AKT ŠTV. 113. Spisal E. Gaboriau. 536 strani. Cena 75 To je roman tiste vrste, kjer se dejanje razpieta vsak hip v novo napetost, polno spletk in borenja. Tak roman ljubijo bralci, ki berejo knjige za zabavo in razvedrilo. ANDREJ TERNOVC, reliefna karikatura Spisal Iv. Albrecht, 56 strani 30 BEATIN DNEVNIK, spisala Luiza Pesjakova. — 164 strani. Cena 50 Poleg Pavline Pajkove je Luiza Pesjakova takorekoc edina ženska, ki se je koncem prejšnjega stoletja udeleževala v slovenski književnosti. Njeni spisi razodevajo čutečo žensko dušo. BELE NOČI, MALI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski. 152 strani. Cena 50 Kratke povesti iz življenjskega pisatelja. To so prva književna dela slavnega ruskega romanopisca. BELI MESESEN, roman, spisal Juš Kozak. 116 strani. Cena 40 Roman je izšel v zalogi Volnikove družbe. Skrajno napeto dejanje se dogaja v Kamniških planinah. Kdor ljubi lov in planine, ga bo z napetostjo čital do konca. BLAGAJNA VELIKEGA VOJVODE, roman spisal Frank Heller. 162 strani. Cena 50 Od začetka do konca napet roman, pol dejanja, spletk in najbolj čudnih razvojev. Že prve strani svoje čitatelja, in ga ne odloži prej, dokler ga ne prečita do konca. BRATJE IN SESTRE V GOSPODU Spisal Cvetko Golar. 155 strani. Cena 75 Naš znani pisatelj je dal knjigi naslov "Sanje poletnega jutra". Nihče izmed naših pisateljev ne zna tako opisati življenja na kmetih kakor naš Cvetko Golar. ČRNI PANTER, spisal Milan Pugač. 219 strani. Cena 50 Špek povesti našega dolenskega pisatelja, ki se je razmeroma mlad poslovil s tega sveta. Če kdo pozna Dolenjce in njihovo dušo, jih pozna Pugač. Njegove spise čita vsak s največjim užitkom.

UPRAVA "GLAS NARODA"